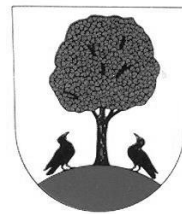

Libštátský zpravodaj

č. 12 – prosinec 2010

KINO
3
květen

7. 1. 18:00
Bastardi
drama ČR

14. 1. 18:00
**Jíst, meditovat,
milovat**
romantický USA

21. 1. 18:00
Já, padouch
animovaná rod.
kom., český dab.

28. 1. 18:00
Občanský průkaz
hořká komedie ČR

Provozovatel:
OBEK LIBŠTÁT
Rezervace míst:
Tel. 481 689 345
Mob. 607 801 666
stránky kina:
www.365dni.cz

**Krásné Vánoce všem spoluobčanům
přeje starosta a místostarosta**

Vážené občanky a občané našeho Libštátu,

nadešel čas vánoční, čas radostného očekávání, překvapení, tajemství a radosti, především pro děti. Zkusme s nimi otevřít své oči zimní kráse, zamrzlým okenním tabulkám a večerní obloze plné jasných hvězd, a to i přesto, že pro nás dospělé je to čas přípravy Vánoc a taky i trochu bilancování nad uplynulým časem. Už kvůli samotné podstatě Vánoc bychom byli rádi, kdybychom všichni na okamžik zpomalili a uvědomili si, že tento výjimečný svátek se týká především rodinného klidu a pohody.

Za celý kolektiv obecního úřadu, který se snaží udělat život v Libštátě lepším a kvalitnějším, Vám všem přejeme krásné prožití svátků vánočních. Do příštího roku 2011 proto přejeme všem především zdraví, které je a vždy bude základem splnění Vašich přání a mnoho úspěchů, jak v pracovním, osobním, tak i rodinném životě.

Osobně Vám přejeme, ať co nejvíce času můžete trávit po boku svých nejbližších, či ve vzpomínkách na ty nejhezčí okamžiky Vašeho života, abyste v dnešní uspěchané době vždy nacházeli jeho cíl a smysl. Do nového roku 2011 Vám všem přejeme hodně štěstí, zdraví a osobní pohody. Pokojné Vánoce všem a dvojnásobně krásné pro naše děti.

Luděk Opočenský a Pavel Janata

Šťastné a veselé .....

Vstoupili jsme do posledního měsíce roku, který je spojen dá se říct s nejdůležitějším svátkem roku Vánocemi. Pro většinu z nás je to období horečného nakupování, pečení a vaření. Proto nám dovolu, bychom tak trochu opustili všechn ten předvánoční shon a nakoukneme společně do vánočních zvyků našich předků.

Vánoce jsou svátky klidu a míru, řeknou někteří, oslava narození Ježíše Krista, napadne jiné, většinou je pak spojujeme se zakončením roku a s trávením času v rodinném kruhu. V křesťanském pojetí jim předchází čtyřtýdenní období zvané advent – pochází z latinského „adventus“ – příchod. K nejznámějším symbolům tohoto času patří adventní věnec. Je symbolem vítězství a královské důstojnosti projevem radosti, úcty. Rozlévající se světlo z hořících svící symbolizuje rozptýlení temnoty a strachu. Jeho původní barva je fialová, postupem času začali převládat nejčastěji barvy zelená v kombinaci se zlatou, červenou.

Slovo Vánoce pochází ze staroněmeckého wāhnachten (dnes Weihnachten), složeného z wīha- (světít) a Nacht (noc). Jiné vysvětlení, které však nemá oporu v dokladech a vychází spíše z lidové tradice, je z výrazu „dvě noce“, který označoval období, kdy noc trvala jako dvě.

Nejrozšířenějším zvykem u nás je vánoční stromek, který se zdobí vánočními ozdobami a pod kterým děti nacházejí dárky. Hodně prastarým zvykem je stavět jesličky neboli betlém. Zvlášť bohatá je u nás tradice vánočních koled. 24. prosince se sejde celá rodina ke slavnostní večeři, která se tradičně skládá z rybí polévky, bramborového salátu s kaprem. Po večeři bývá zvykem rozbalovat vánoční dárky, které našim dětem nosí Ježíšek. Štědrý den tradičně vrcholí půlnoční mší, na které se zpívají koledy a začíná samotná církevní oslava narození Krista.

Naši předkové se scházeli při společné práci – předení a draní peří. Čas si zpříjemňovali zpěvem a vyprávěním pohádek a příběhů.

Klíček hrachu má podobu kalichu a podle tradice spojoval všechny stolovníky v dobrém i zlém. Nejdříve hospodyně odebrala z mísy hrachu po lžici pro každé z domácích zvířat, potom si podle vážnosti a stáří nabírali ostatní. Jako další chody následovaly: polévky pro sílu, čočka, aby byly peníze, kuba, masitý pokrm nebo ryba pro radost. Kosti se odkládaly na jeden talíř a po večeři se zakopávaly pod ovocné stromy, aby příští rok byla zase úroda. Jako sladká tečka štědrovečerní večeře se servírovala vánočka a cukroví. Pila se bílá káva, čaj, pivo, víno či pálenka pro dobré trávení. Pak zazvonil zvoneček a hospodář přinesl do místnosti stromeček ozdobený ořechy, perníčky, jablíčky, sušeným ovocem, cukrovím, řetězy a svíčkami, který přes den tajně ustrojil. Potom se zapálily svíčky a všichni zpívali koledy.

Štědrý večer má odjakživa magickou moc. Jeho prožití bylo pro naše předky i pro nás spojeno s dodržováním celé řady zvyků, díky nimž jste se mohli dozvědět, co vás čeká. Některé z nich Vám připomeneme.

- Chystal se jeden talíř navíc, pro náhodného hosta. Pod talíř se dával zlatý penízek nebo šupinky z kapra pro štěstí a aby byly v příštím roce peníze. Od štědrovečerní večeře se nevstávalo.
- Klepání na kurník. Svobodná dívka klepe stěvicem na kurník. Ozve-li se slepice, dívka zůstane svobodná. Pokud se ale ozve kohout, brzy se vdá.

- Knedlíky. Pokud se dívka potřebuje rozhodnout mezi nápadníky, napíše jejich jména na papírek a dá do knedlíků, které připravuje. Vybere si toho, jehož jméno najde v knedlíku, který rozkrojí jako první.
- Půst Na Štědrý den se zachovává až do večera přísný půst. Dětem, které se nemohou dočkat, se slibuje, že vydrží-li nejíst, uvidí zlaté prasátko. Ke společné večeři se zasedá, když vyjde první hvězda
- Lití olova. Nad plamenem se na kovové lopatce rozžhavl kousek olova. To se pak vřilo do lavoru se studenou vodou. Podle tvarů, které vytvořilo, se odhadovala podoba či povolání ženicha.
- Pouštění lodiček. V lavoru s vodou se pouštěly lodičky vyrobené z poloviny skořápek vlašských ořechů, do nichž se pomocí nakapaného vosku připevnil zbytky vánočních svíček. Podle toho, jak daleko lodičky se zapálenou svíčkou dopluly, se usuzovalo, kdo se bude držet doma (jeho lodička se držela při okraji umyvadla) a kdo se vydá do světa (jeho lodička doplula do středu umyvadla či dále). Pouštění lodiček mělo ale ještě i jiný výklad: šťastný a dlouhý život čekal toho, jehož svíčka vydržela svítit nejdéle a jehož skořápka se nepotopila.
- Krájení jablka. Jablko se přepůlilo nožem napříč a podle tvaru jádřince se usuzovalo, zda budou všichni zdraví či někdo onemocní nebo zemře. Pokud jádřinec tvořil pěti či vícecípou hvězdu, sešli se všichni za rok ve zdraví. Pokud tvořil čtyřcípou – kříž - znamenalo to, že někdo z přítomných těžce onemocní nebo zemře.
- Házení střevícem. Střevíc se házel přes rameno ke dveřím. Podle toho, kam směřovala jeho špička, se určovalo, zda se dívka příští rok vdá. Pokud špička směřovala ke dveřím, oznamovala vdavky.
- Třesení bezem. Děvčata na venkově trásla bezem a vdala se tam, odkud se ozval psí štěkot.
- Barborka. Podle tradice přinášela rozkvetlá větvíčka do domu štěstí. Věřilo se, že dívka, které větvíčka do Vánoc rozkvetne, se do roka vdá. Tato tradice je typicky česká.

Chvojí a různé zelené větvíčky plnily původně nikoliv ozdobnou, ale ochrannou funkci. Pastýři je zastrkávali za vrata chléva jako záštitu dobytka před vším zlým. Hospodáři zase za trámy v chalupě, aby chránili svůj dům a rodinu. Teprve koncem 16. století se stromek a stále zelené větve jehličnanů staly symbolem věčného života. Je zajímavé, že první stromky prý lidé zavěšovali za špičku od stropu. V Praze se první stromeček rozsvítil v roce 1812 ve vile ředitele Stavovského divadla Jana K. Liebicha. O třicet let později se již stromky prodávaly zcela běžně a v té době rozvíjející se sklářství získalo nové a významné pole působnosti ve výrobě vánočních ozdob.

Vánoční punč z bílého vína

**2 jablka, 1 l bílého vína, 1 „tyčinka“ (svítek) skořice,
1–2 „hvězdičky“ badyánu, 8 hřebíčků a 4 plátky citronu.**

Jablka omyjeme a zbavíme jádřince, nakrájíme na plátky a s vínem a kořením podusíme na mírném ohni. Přecedíme do sklenic a přidáme po jednom plátku citronu. Punč podáváme a pijeme horký.

Informace z internetu čerpala a zpracovala Irena Janatová.

Adventní pozdrav

„Bud' zdráva, milostí zahrnutá, Pán s tebou.“ Ona se nad těmi slovy velmi zarazila a uvažovala, co ten pozdrav znamená. Anděl jí řekl: „Neboj se, Maria, vždyť jsi nalezla milost u Boha.“
(Lukášovo evangelium 1,28-30)

Vánoční dění se odvíjí od jednoho pozdravu. Zvláštního pozdravu – andělského! Pouhou mocí slova se dějí věci, Marii i Josefovi se mění život, Božimu lidu se otevírá budoucnost.

Zdravíme se velmi často. Málokdy však samotný pozdrav uskutečňuje a šíří velké věci. Už to slovo však naznačuje, že pozdrav má co do činění se zdravím, vnitřní pohodou a dobrými vztahy. Když se navzájem zdravíme, předáváme si kus svého zdraví a chuti do života. Slyšel jsem někde, že kdybychom se všichni od srdce zdravili, problémy lidstva i napětí mezi národy by byly snáze řešitelné.

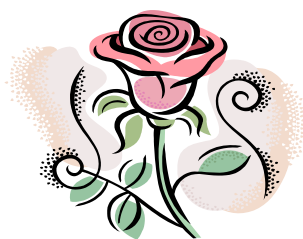
Andělský pozdrav nás upozorňuje, jakou sílu může v sobě mít pouhý pozdrav, Boží oslovení a lidská vzájemnost. Ten andělský pozdrav skutečně nebyl žádnou formalitou, ani jen dobrým zvykem. Osvobodil Marii od jejích obav a strachů, dodal jí sílu přijmout svůj úkol a své místo na zemi.

Bůh zdraví všechny lidi skrze anděly v Betlémě. „*Sláva va výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem, Bůh v nich má zalíbení.*“ Poselstvím adventu je, že Bůh k nám přichází a pozdravuje nás. Osvobozuje od toho, co nás tísní, a dává prostor k životu. V našich vztazích a v našich pozdravech se má zrcadlit něco ze síly Božího příchodu a jeho pokoje. Vánoční pokoj není usměvavým nicneděláním, nýbrž dává sílu k životu a k radosti. Andělský pozdrav zve i nás, abychom v druhém člověku objevovali bratra a sestru, abychom sdíleli to dobré, co máme, a pomáhali si v tom zlém, co nás tíží.

I já si vás tedy dovoluji srdečně pozdravovat a přát, abyste ve vánočním čase zakusili plnost života a pokoj s blízkými i vzdálenými.

Filip Susa, evangelický farář

Společenská rubrika

V měsíci prosinci oslaví své životní jubileum paní Věra Smutná a paní Dagmar Nováková.

Přejeme hodně zdraví a spokojenosti do dalších let.

Nejlepším řidičem autobusu v Libereckém kraji v roce 2010 je Lubomír Fejfar z ČSAD Semily

Anketa o nejlepšího řidiče autobusu a průvodčího vlaku 2010 v Libereckém kraji má svého vítěze. Stal se jím řidič ČSAD Semily, a.s., Lubomír Fejfar. Z celkem 16 nominovaných řidičů z celého kraje získal celkem 74 hlasů a může se tak pyšnit titulem „Nejlepší řidič autobusu 2010 v Libereckém kraji“.

Gratulujeme

In z e r c e

Dlužíte ?

Máte problémy se splátkami?

Nebojte se a vyhlase na sebe osobní bankrot.

Nově otevřená kancelář v Semilech „Na Zámku“ Bítouchovská 1, č. dveří 313

Volejte : 773 132 749, Nebo bezplatnou linku 800 800 406

www.mbcz.eu

Moudro dí: „Malá ryba taky ryba!“. A my říkáme: „Malá Rybovka také Rybovka“, ba dokonce teprve Rybovka! Sám autor nejslavnější české vánoční mše Jakub Šimon Jan Ryba (1765-1815) chtěl být nejvíc skladatelem a dirigentem oper na tehdejší „velkém“ divadle, ale rafinovaný osud jej zavál nakonec do kantorské služby v Rožmitále pod Třemšínem, malého městečka, kde vykonal veliké věci... Nám je znám právě především svou slavnou vánoční mší, která nese pyšný titul „Missa solemnis pastoralis“, tedy „Slavnostní pastýřská mše“. Nakomponoval ohromné množství jiné hudby, světské i duchovní, instrumentální, vokální i smíšené, sám psal texty písní a zhudebňoval je, napsal učebnice generálbasu atd. atd. Krom toho především učil ve škole a aktivně provozoval a řídil muziku v kostele. Nadšen josefínskými reformami a reorganizací školství, pedant znalý do posledního „puňktíku“ učebních osnov, práv a povinností tehdejšího světa vůbec, snadno si nadělal spoustu nepřátel. A až už roku 1815 umřel vlastní rukou, nebo mu v tom někdo jiný pomohl (trazuje se sebevražda, ale nejistá...), přece nám zanechal odkaz podivuhodné síly a kvality právě ve své vánoční mši, nazvané MISSA SOLEMNIS PASTORALIS, alias „Rybovce“.

V Evangelii sv. Matouše, 15. kapitole, 34. verši čteme o zázraku, který učinil Ježíš: ze sedmi chlebů a „mála rybiček“ nasýtil 4000 jedlíků krom žen a dětí! Právě protože „Rybovka“, od začátku do konce opatřená jen českým textem, byla prostým lidem „šita na víru“, mluvila jak jejich řečí, tak anjelskou (Angelus=Posel, Ev-Angelois = Posel dobré zprávy): láskavě, byla srozumitelná od svého startu podnes. Této „tajné slávě!“ neposloužilo ovšem její hřmotné provádění v ohromném obsazení, jak je dnes zvykem, ale právě její intimita. A tuto něhu se snažíme i my hledat, stále a znovu právě zmenšením obsazení, které je vlastně tou největší „autenticitou“. Vždyť i například i sám J. S. Bach měl k dispozici na velké svátky ze tří kostelů, kde sloužil duchovní hudbě, všehovšudy pouhých 12 zpěváků, pokud nikdo nestonal!

Rybovka svou intimitou, češtvím, srozumitelností, obsahem a formou a jakous „illegalitou“, s níž byla od svého vzniku roku 1796 prováděna, nasýtila tisíce tisíců. Čím? Však jen sami poslouvejte, třeba to i společně najdeme. MP

»LITERÁCY JitČÍN« je vlastně jen od roku 2007 obnovením historického „Literáckého bratrstva města Jitčína nad Cidlinou“, které v městě a jeho širokém okolí působilo asi od 16. století až do svého zrušení Josefem II. v roce 1785. Obnovený soubor navázal na tuto tradici a krom hudebního doprovodu liturgie zpívá a hraje také na koncertech, procesích, při přednáškách apod. Stejně jako jeho dávný předchůdce se snaží propojovat cestou muziky kulturní, sociální, „krajinářské“ a další aktivity. Oživuje krajinu i spirituálním rozměrem, tolik opomíjeným a potřebným.

PODKRKONOŠSKÝ SYMFONICKÝ ORCHESTR je mladé těleso hlásící se k tradici slavného Podkrkonošského orchestru Zdeňka Fibicha, který pod vedením Jiřího Matlase působil v Semilech a širokém okolí bezmála čtyřicet let. V současné době orchestr čítá přes padesát amatérských i profesionálních muzikantů všech věkových kategorií a pod taktovkou Martina Farského se věnuje zejména romantickému repertoáru. Orchestr koncertoval v mnoha okolních městech a svoji působnost se snaží nadále rozšiřovat. Více informací viz <http://pso.ic.cz> ...

Obsazení: Olga Stará a Eliška Jenčovská – soprán; Lenka Ulvrová, Jana Bosáková a Maryška Riegrová – alt; Jan Janoušek a Michal Ševít – tenor, Karel Vik, Jaroslav Vávra a Michael Pospíšil – bas; Marie Zahradková – varhany; Monika Havrdová – flétna; Jan Vávra a Matěj Hřib – klarinety; Jana Kracík Vávrová – fagot; Jan K. Čeliš a Hana Červenková – housle; Jan Hudousek – viola; Roman Mlejnek – kontrabas;

S r d e č n ě V á s z v e m e n a k o n c e r t

Jakub Šimon Jan Ryba

**MISSA SOLEMNIS PASTORALIS (1796) aneb MALÁ „RYB(OVK)A“ TAKÉ
RYB(OVK)A!**

& Společné zpívání lidových koled!

zpívají

»LITERÁCY JIČÍN«

hraje

PODKRKONOŠSKÝ SYMFONICKÝ ORCHESTR

vede

Michael Pospíšil

Středa 29. 12. 2010 1800 hod. Libštát – evangelický kostel

Vstupné 40 Kč

Redakce žádá dopisovatele o **průběžné a včasné** dodávání příspěvků!

Uzávěrka příštího čísla bude 3. 1. 2011

Vydavatel: OBEC LIBŠTÁT ev.č. MKČR E 14458

OÚ - internetové stránky www.libstat.info **OÚ** - e-mail adresa obec.libstat@tiscali.cz

OÚ - 481 689 300; **starosta** - 481 311 210; **matrika** - 481 689 547; **OÚ dílna** - 481 689 546

DPS - 481 320 530 **záchranná služba: 155** **hasiči: 150** **policie: 158** **SOS : 112**

